Μνήμων

Τόμ. 24, Αρ. 2 (2002)

Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Συνταγμένο από τον Αλέξη Πολίτη, με τη συνεργασία της Μαρίας Μαθιουδάκη και του Τριαντάφυλλου Ε. Σκλαβενίτη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ

doi: [10.12681/mnimon.761](https://doi.org/10.12681/mnimon.761)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΛΟΥΚΟΣ Χ. (2002). Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Συνταγμένο από τον Αλέξη Πολίτη, με τη συνεργασία της Μαρίας Μαθιουδάκη και του Τριαντάφυλλου Ε. Σκλαβενίτη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000. *Μνήμων*, 24(2), 464. <https://doi.org/10.12681/mnimon.761>

Ἐγχειρίδιο τοῦ Νεοελληνιστῆ. Βιβλιογραφίες, Λεξικά, Ἐγχειρίδια, Κατάλογοι, Εὐρετήρια, Χρονολόγια κ.ά. Συνταγμένο ἀπὸ τὸν **Ἀλέξη Πολίτη**, μετὰ τὴν συνεργασία τῆς Μαρίας Μαθιοδάκη καὶ τοῦ Τριαντάφυλλου Ε. Σκλαβενίτη, Ἡράκλειο, Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, 2000, 275 σ.

Ὁ Ἀλέξης Πολίτης εἶναι ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ ἐπιμένει ἀκόμη ὅτι, παράλληλα μετὰ τὴν ἀτομικὴν μας ἐνασχόλησιν, ὀφείλουμε, μόνοι ἢ μετὰ ἄλλους, νὰ δημιουργοῦμε τίς προϋποθέσεις ὥστε ἡ δουλειά μας νὰ διαθέτει ἐργαλεῖα χρηστικά, κατὰλληλα νὰ βοηθήσουν τοὺς νεότερους καὶ κάθε μὴ εἰδικὸν στὴν ἐκκίνησή τους καὶ συγχρόνως χρήσιμα γιὰ νὰ ὑπενθυμίζουν στοὺς πρὸς εἰδικούς κάποιες ἀναγκαῖες πειθαρχίες, ἂν θέλουν

νὰ ἐργάζονται σωστά. Τὸ ἐγχειρίδιό του εἶναι πολὺτιμο ἐργαλεῖο γιὰ κάθε νεοελληνιστὴ καὶ θὰ χάσουν ὅσοι δὲν φροντίζουν νὰ τὸ ἔχουν στὸ πλησιέστερο ράφι τῆς βιβλιοθήκης τους. Σ' αὐτὸ θὰ ἀνατρέξουν συχνὰ ὄχι γιὰ νὰ τὰ βροῦν ὅλα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἔχουν μιὰ καλὴ ἀφετηρία γιὰ νὰ ψάξουν περισσότερο. Ὁ ἴδιος ὁ συντάκτης ξεκαθαρίζει μετὰ σαφήνεια τίς προθέσεις του στὸν πρόλογο, ἀναλύει τοὺς στόχους καὶ τὰ ὅρια

τοῦ ἐγχειρήματος, καὶ δὲν διστάζει νὰ ἐπισημάνει καὶ νὰ ἐξηγήσει κάποιες «ἀνορθοδοξίες» στὴν ταξινόμηση τῶν λημμάτων, καθὼς καὶ γιὰ τὴν προτίμησιν τῆς μίας καὶ ὄχι τῆς ἄλλης μέθοδο.

Τὸ ἐγχειρίδιο καλύπτει εὐρύτητα θεμάτων ποὺ βοηθοῦν στὸν ἐντοπισμὸ πολλῶν παραμέτρων τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ: ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς τόπους, τὴν οἰκονομία, τὴ θρησκεία ὡς τὸ κλίμα, τὸ θέατρο καὶ τὸν κινηματογράφο. Ὁ χρήστης, ἂν θέλει νὰ ἐπωφεληθεῖ οὐσιαστικά ἀπὸ τὸ ἔργο αὐτό, θὰ πρέπει μετὰ τὸ μολύβι στὸ χέρι νὰ διατρέξει ὅλες τίς σελίδες. Ἔτσι, καθοδηγούμενος ἀπὸ τὸν ἀναλυτικὸ πῖνακα περιεχομένων ποὺ ἀπὸ μόνος του ἀποτελεῖ ἕνα σύντομο εὐρετήριο, θὰ ἐντοπίσει μεμονωμένα θέματα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν ἀλλὰ καὶ θὰ διασταυρώσει συγγενῆ ποὺ γιὰ λόγους μεθοδολογικοὺς τοποθετήθηκαν σὲ διαφορετικὲς ἐνότητες. Στὸ πρῶτο μέρος, γιὰ παράδειγμα, τίς βιβλιογραφίες, θὰ βρεῖ λήμματα γιὰ τὴν τυπογραφία, τὸν τύπο καὶ τὴ δημοσιογραφία· στὸ δεῦτερο μέρος, τὰ λεξικά καὶ τίς ἐγκυκλοπαίδειες, πάλι γιὰ τὸν τύπο καὶ τὴ δημοσιογραφία· καὶ στὸ τρίτο μέρος, τὰ ἐγχειρίδια, τὰ σχετικὰ λήμματα καλύπτουν 35 ὁλόκληρες σελίδες: τυπογραφία καὶ διακίνηση βιβλίου, τοπικὸς τύπος καὶ πολλὰ ἄλλα. Γενικά, ὑπάρχει μιὰ διακριτικὴ καθοδήγηση ἀπὸ τὸ γενικὸ στὸ εἰδικό, ἀπὸ τὸ σημαντικὸ στὸ λιγότερο σημαντικό. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ ἐγχειριδίου ἔπιασε στὰ χέρια του καὶ διέτρεξε τὰ περισσότερα ἔντυπα πρὶν ἀποφασίσει νὰ χρησιμοποιήσει τοὺς τίτλους τους καὶ ἐπομένως οἱ προτάσεις του, παρὰ τὴν ὅποια ὑποκειμενικότητα, ἀποκοτῶν ἰδιαιτέρη βαρύτητα.

Ὁ Ἀλέξης Πολίτης ἀφιερώνει στὴν παρέα τοῦ *Μνήμονα* τὸ πόνημά του, γιὰ τὴν συγκεντρώσιν τῆς Ἑταιρείας Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ γεννήθηκε ἡ ἰδέα τῆς σύνταξής του. Ἡ ἐπιμονὴ του νὰ πραγματοποιήσει μόνος του ἕνα κατ' ἐξοχὴν συλλογικὸ στόχο δὲν δείχνει μόνο τὸ πόσο οὐσιαστικὰ ἀντιλαμβάνεται τὸ ρόλο τοῦ ἐρευνητῆ καὶ δασκάλου, ἀλλὰ ἀποτελεῖ γιὰ ὅλους μας, ἰδιαίτερα τὴν παρέα τοῦ *Μνήμονα*, μιὰ ἰσχυρὴ ὑπόμνησις γιὰ νὰ σκεφθοῦμε πάλι τίς ἐπιλογές μας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ